Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0230

Вербуване на деца от страна на организираната престъпност

Резолюция на Европейския парламент от 18 юни 2026 г. относно вербуването на деца от страна на организираната престъпност (2026/2725(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на детето,

– като взе предвид Резолюция 79/188 на Общото събрание на ООН относно предотвратяването и борбата с насилието срещу деца от страна на организирани престъпни групи и терористични групи във връзка с предотвратяването на престъпления и с наказателното правосъдие,

– като взе предвид Резолюция 2024/12 на Икономическия и социален съвет на ООН относно третирането на деца, свързани с терористични групи, включително деца, които се вербуват и експлоатират от тези групи,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 1 април 2025 г., озаглавено „ProtectEU 2025 – 2030: европейска стратегия за вътрешна сигурност“ (COM(2025)0148),

– като взе предвид доклада на Европол, озаглавен „European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment (EU-SOCTA) 2025“ (Оценка на заплахата за ЕС от тежка и организирана престъпност (EU-SOCTA) за 2025 г.),

– като взе предвид предстоящия план за действие на ЕС относно защитата на децата от престъпления,

– като взе предвид проекта STRIVE Juvenile на ЕС и Службата на ООН по наркотиците и престъпността (СНПООН) и констатациите от неговата оценка,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния

пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги)[1], и по-специално неговите разпоредби относно защитата на малолетните и непълнолетните лица онлайн, оценката и смекчаването на системните рискове, свързани с незаконното съдържание и вредното онлайн поведение, системите за препоръчване и отговорностите на много големите онлайн платформи и търсачки,

– като взе предвид насоките на Комисията съгласно Акта за цифровите услуги относно защитата на малолетните и непълнолетните лица от 14 юли 2025 г.[2],

– като взе предвид разузнавателното уведомление на Европол от 12 ноември 2024 г., озаглавено „The recruitment of young perpetrators for criminal networks“ (Вербуването на млади извършители на престъпления за престъпните мрежи),

– като взе предвид работния документ на УНИЦЕФ „Innocenti“ – Глобалната служба за научни изследвания и прогнози, от септември 2024 г., озаглавен „Children’s Involvement in Organized Violence: Emerging trends and knowledge gaps“ (Участие на децата в организираното насилие: нововъзникващи тенденции и пропуски в знанията),

– като взе предвид Стратегията на ЕС за правата на детето и гаранцията на ЕС за борба с наркотиците,

– като взе предвид изслушването на своята комисия по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи от 4 юни 2025 г., озаглавено „Radicalisation online, with a focus on the recruitment of children for organised crime and terrorism“ (Радикализиране онлайн с акцент върху вербуването на деца за организираната престъпност и тероризма),

– като взе предвид своята резолюция от 20 януари 2026 г. относно убийството на Мехди Кесаси – спешна необходимост от амбициозни действия на европейско равнище срещу трафика на наркотици[3],

– като взе предвид Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство[4],

---

1 ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
2 ОВ C, C/2025/5519, 10.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5519/oj.
3 Приети текстове, P10_TA(2026)0007.
4 ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj.

– като взе предвид член 136, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че организираните престъпни и терористични групи все по-често вербуват и експлоатират деца като част от оперативните си стратегии, включително за предпазване на възрастните извършители от разкриване и наказателно преследване и за разширяване на незаконните дейности;

Б. като има предвид, че според разузнавателното уведомление на Европол от ноември 2024 г. малолетните и непълнолетните лица, вербувани от престъпни мрежи, обикновено нямат пряк контакт с висшите ешелони на организациите и са мобилизирани чрез доставчици на престъпни услуги; като има предвид, че ограничените познания на тези малолетни и непълнолетни лица за структурата на мрежите и честата липса на предишни досиета за съдимост ги правят нискорискови оперативни служители, които е по-малко вероятно да предоставят полезна информация на правоприлагащите органи, ако бъдат арестувани;

В. като има предвид, че вербуването и експлоатацията на деца от организирани престъпни и терористични групи нарушава основните права на децата, включително достойнството им, с тежки последици за тяхната безопасност и бъдеще; като има предвид, че уязвимостта на децата към вербуване от организирани престъпни мрежи произтича от кумулативни и пресичащи се рискови фактори, включително липса на чувство за принадлежност, неблагоприятни преживявания в детска възраст и предизвикателства, свързани с психичното здраве, които се експлоатират умишлено; като има предвид, че ефективната превенция изисква интегрирани отговори, насочени към тези фактори;

Г. като има предвид, че вербуването на деца се превърна от предимно хуманитарен проблем в системен фактор за организираната престъпност, стана част от оперативните модели на престъпните мрежи и е пречка за мира, сигурността и развитието; като има предвид, че престъпните групи, които вербуват деца, подкопават сигурността на ЕС, подхранват престъпността и продължават циклите на насилие и несигурност от поколение на поколение;

Д. като има предвид, че тези практики се улесняват от някои технологични разработки, които могат да нормализират и стимулират престъпното поведение сред децата;

Е. като има предвид, че при картографирането на Европол за 2024 г. бяха установени 821 високорискови престъпни мрежи, действащи в ЕС, които генерират годишни приходи в размер на около 92 – 188 милиарда евро, което представлява

приблизително 0,7 – 1,4% от БВП на ЕС[5]; като има предвид, че малолетните и непълнолетните лица участват в над 70% от незаконните пазарни дейности, включително трафик на наркотици, изнудване, онлайн измами, изпиране на пари, незаконен трафик на огнестрелни оръжия и схеми за използване на насилие като услуга, а престъпните мрежи експлоатират деца още от 12-годишна възраст за задачи като улична търговия, пренасяне на пари в брой по куриер и извличане на наркотици от контейнери за превоз;

Ж. като има предвид, че престъпните организации систематично се насочват към деца в силно уязвимо положение, особено към застрашените от социално-икономическо изключване, отпадане от училище и разпадане на семейството, или към деца мигранти, като се възползват от тяхната икономическа несигурност, социална маргинализация и липса на осведоменост за рисковете;

З. като има предвид, че момичетата и младите жени все по-често участват в организираната престъпност, макар често да са пренебрегвани от системите за наказателно правосъдие, като 22% от установените жертви на трафик в Западна и Южна Европа са принудени да участват в престъпни дейности, предимно трафик на наркотици;

И. като има предвид, че незаконната търговия с огнестрелни оръжия и незаконната употреба на пиротехнически средства допринесоха за преминаването от престъпления на ниско равнище към по-тежки престъпления и актове на насилие, включващи малолетни и непълнолетни лица, в това число изнудване и убийства; като има предвид, че вербовчиците от престъпния свят може да предлагат на малолетните и непълнолетните лица значителни финансови стимули, вариращи от няколко хиляди до двадесет хиляди евро за убийства;

Й. като има предвид, че сплашването и принудата, свързани с наркотиците, представляват основен път, по който организираните престъпни мрежи вербуват и експлоатират деца, като използват дълговe, сприятеляване с цел сексуална злоупотреба и насилие; като има предвид, че трансграничният обхват на тези мрежи означава, че тези явления не могат да бъдат преодолени по подходящ начин само чрез действия на национално равнище;

К. като има предвид, че разширяването на пазарите на наркотици доведе до тревожни равнища на участие на малолетните и непълнолетните лица, както е видно от рязкото увеличаване на използването на важни логистични центрове, включително пристанища; като има предвид, че липсата на хармонизирани

---

5 Доклад на Европол от 4 април 2024 г., „Decoding the EU’s most threatening criminal networks“ (Декодиране на най-опасните престъпни мрежи в ЕС), актуализиран през май 2026 г.

последици от настоящото определение за организирана престъпност в държавите – членки на ЕС, усложнява събирането и съпоставянето на данни, и като има предвид, че данните за малолетните и непълнолетните лица в организираната престъпност са оскъдни, често ненадеждни и едва съпоставими поради различната възраст за носене на наказателна отговорност и недостатъчното докладване;

Л. като има предвид, че недостатъчните инвестиции в обществените услуги, включително превенцията, образованието и здравните услуги, са първопричината за вербуването на деца от организирани престъпни групи;

М. като има предвид, че разпокъсаните институционални реакции и недостатъчната координация между системите за закрила на детето, съдебните органи, агенциите за сигурност и цифровите регулатори създават пропуски, от които се възползват престъпните групи; като има предвид, че в резолюцията на Парламента относно убийството на Мехди Кесаки в Марсилия се осъжда системното вербуване на млади хора от престъпни групи и се призовава за засилена превенция, защита и наказателно преследване, включително специализирана подкрепа за малолетните и непълнолетните лица, за да не бъдат експлоатирани и да се реинтегрират в обществото;

Н. като има предвид, че през април 2025 г. Европол създаде оперативна работна група, наречена „GRIMM“, ръководена от Швеция и обединяваща полицейски служители от Белгия, Дания, Финландия, Франция, Германия, Нидерландия и Норвегия, която да се координира с технологичните дружества с цел разкриване на усилията за вербуване на деца чрез социалните медии и платформите за съобщения;

О. като има предвид, че основаните на доказателства подходи, например разработените в рамките на проекта STRIVE Juvenile на ЕС и СНПООН, показват ефективността на превантивните, междусекторни, основани на травми, съобразени с равенството между половете и ориентирани към децата отговори;

1. решително осъжда вербуването и експлоатацията на деца от организирани престъпни и терористични групи във всички форми както онлайн, така и офлайн;

2. признава, че вербуването на деца съставлява тежко престъпление срещу тях и сериозно нарушение на правата на човека; подчертава, че това е променяща се заплаха за вътрешната и външната сигурност на Европейския съюз, която изисква всеобхватен отговор, съсредоточен върху защитата, ранната превенция, достъпа до права и непрекъснатостта на образованието, интегрирането на вътрешната сигурност, правосъдието, социалните и образователните системи, както и

стратегии и мерки, насочени към укрепване на рамката за защита на децата както офлайн, така и онлайн;

3. припомня, че детето е преди всичко дете и че следва да бъде третирано по съответния начин, и призовава държавите членки да гарантират, че висшият интерес на детето винаги е от първостепенно значение;

4. призовава Комисията и държавите членки изрично да признаят предотвратяването и ответните действия срещу вербуването на деца от организирани престъпни и терористични групи като приоритетна област в рамките на предстоящия план за действие на ЕС за защита на децата от престъпления; призовава в този план за действие да бъде включен специален стълб за превенция с механизми за ранно предупреждение с участието на училищата, социалните служби и семействата, както и ориентиран към младите хора подход, съсредоточен върху развитието на житейски умения чрез пряко ангажиране на общността;

5. призовава Комисията да разгледа вербуването на деца от организирани престъпни групи и в предстоящото законодателно предложение за модернизирани правила относно организираната престъпност; приканва Комисията да обмисли включването в това предложение на конкретни разпоредби, например утежняващи обстоятелства за вербуването на деца; във връзка с това отново призовава за установяването на ново общо определение за „престъпна организация“, което да отчита и използването на насилие, корупция или сплашване от страна на престъпни групи;

6. призовава Комисията да публикува възможно най-скоро законодателно предложение за преразглеждане на Директивата на ЕС за пиротехническите изделия[6], за да се разгледа използването на пиротехнически изделия като оръжие, включително експлоатацията на уязвими млади хора; насърчава държавите членки да засилят сътрудничеството с Европол и Евроюст, особено в пристанищата, логистичните центрове и градските райони с уязвими общности, чрез обмен на най-добри практики и предоставяне на обучение за установяване и докладване на подозрителни дейности, включващи деца;

7. призовава Комисията и държавите членки да признаят сплашването, свързано с наркотици, като установен път за вербуване в организираната престъпност; призовава държавите членки да гарантират, че националните стратегии, насочени към

---

6 Директива 2013/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на пиротехнически изделия (ОВ L 178, 28.6.2013 г., стр. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/29/oj).

вербуването на деца, изрично включват междуведомствени отговори на заплахите, свързани с наркотиците, като се основават на нововъзникващи модели на най-добри практики;

8. настоятелно призовава за приемането на подход „превенцията на първо място“ и на интегрирани системи за закрила, които да са междусекторни, ориентирани към децата, информирани за травмите и съобразени с равенството между половете, с акцент върху ранното идентифициране на изложените на риск деца, интервенциите на равнището на общностите и укрепването на семействата и на социалните услуги; подчертава положителната роля на спорта, образователните асоциации и общностните организации за предлагането на безопасна, здравословна и приобщаваща среда;

9. счита, че трансграничният характер на организираната престъпност прави чисто националните ответни действия за защита на жертвите неподходящи за децата и за младите хора; призовава за засилено сътрудничество между секторите на сигурността, правосъдието, закрилата на детето, образованието и здравеопазването, както и публично-частните партньорства, за да се гарантират интегрирани и междусекторни рамки за защита на околната среда за децата както офлайн, така и онлайн;

10. подчертава, че онлайн измерението на вербуването на деца вече заема централно място в оперативните модели на организираните престъпни и терористични групи, които систематично използват цифровите услуги за идентифициране, таргетиране, манипулиране и принуждаване на деца и за сприятеляване с тях с цел сексуална злоупотреба; подчертава, че вербуването на деца онлайн от организирани престъпни мрежи създава значителен пропуск в правоприлагането поради ограниченото сътрудничество от страна на платформите; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че настоящите задължения за платформите се прилагат;

11. призовава Комисията и държавите членки да гарантират стабилното, последователно и съобразено с правата на детето прилагане на Законодателния акт за цифровите услуги в съответствие с насоките на Комисията относно защитата на малолетните и непълнолетните лица;

12. призовава Комисията да гарантира пълното прилагане на законодателството на ЕС в областта на цифровите технологии и при необходимост да укрепи задълженията на платформите да предприемат действия срещу експлоатацията и вербуването на деца, както и да подсили защитата на малолетните и непълнолетните лица онлайн чрез предстоящия Акт за цифрова справедливост, като се премахнат регулаторните пропуски в области като безопасността още при проектирането, съобразените с възрастта настройки по подразбиране и

целенасочените търговски практики по отношение на децата, като същевременно се гарантира, че новите мерки остават пропорционални, основани на доказателства и съгласувани с по-широката цифрова регулаторна рамка;

13. подчертава нарастващата заплаха на престъплението като услуга, включително насилието като услуга, чрез която младите хора се вербуват онлайн, за да изпълняват задачи с употреба на насилие; приветства създаването на оперативната работна група GRIMM на Европол и призовава държавите членки, Европол и Евроюст да укрепят съвместните разследвания, насочени към вербуващите, подбудителите и високопоставените участници, вместо да ограничават действията по правоприлагане до малолетните и непълнолетните лица, извършващи престъпленията;

14. подчертава, че децата, участващи в престъпни дейности в резултат на вербуване, трябва да се третират предимно в съответствие с международните стандарти; припомня, че присъединяването към групи, прибягващи до насилие, често е плод на постепенна принуда и на групова динамика, а не на идеологически пристрастия;

15. подчертава, че винаги трябва да се вземат надлежно предвид индивидуалните обстоятелства при всеки отделен случай, включително принуда или експлоатация, както и тежестта на извършеното престъпно деяние, равнището на риска за обществената безопасност, свързан с извършителя, и приложимото право на Съюза и национално законодателство;

16. призовава за съобразени с интересите на детето, зачитащи равенството между половете и информирани относно травмите правосъдни системи и за адаптирани, междусекторни и информирани относно травмите програми за реинтеграция, включително услуги като достъп до образование, подкрепа за психичното здраве, психосоциална подкрепа, възстановяване и рехабилитация, защита от ответни действия с цел отмъщение, включително за семействата, пътища към достойна заетост и мерки за предотвратяване на стигматизацията и непрекъснатото вербуване; припомня, че съгласно Директива (ЕС) 2016/800 лишаването от свобода на дете, по-специално задържането, следва да се налага само като крайна мярка и когато е възможно, компетентните органи на държавите членки следва да прибягват до алтернативни мерки; отбелязва, че в някои държави членки възстановителното правосъдие се е доказало като ефективно;

17. настоятелно призовава държавите членки да подобрят оперативно съвместимото междусекторно събиране и споделяне на данни относно вербуването на деца в организирани престъпни и терористични групи, включително дезагрегирани и хармонизирани данни за целия ЕС, с цел по-добро разбиране на

тенденциите и рисковите фактори; подчертава, че всяко събиране, обработване или споделяне на данни, отнасящи се до деца, трябва да бъде в пълно съответствие с правилата за защита на данните и с принципа на недискриминация;

18. подкрепя разрастването на успешните основани на доказателства инициативи, като проекта STRIVE Juvenile на ЕС и СНПООН и неговия стратегически приемник – инициативата на ЕС и СНПООН Protecting Futures, включително в нестабилен и засегнат от конфликти контекст;

19. призовава за засилено международно сътрудничество с държавите партньори с цел справяне с трансграничните мрежи за вербуване на лица и предотвратяване на екстернализацията на престъпната експлоатация;

20. подчертава, че като част от това сътрудничество трябва да се обърне специално внимание на децата в положение на повишена уязвимост, включително непридружените деца и децата мигранти, и трябва да се гарантира достъп до безопасни канали за подаване на сигнали, настойничество, правна помощ и основани на права трансгранични механизми за закрила на детето;

21. подчертава значението на справянето с първопричините, включително бедността, неравенството, изключването, липсата на образование и излагането на насилие, както и недостатъчните инвестиции в обществените услуги; призовава Комисията и държавите членки да увеличат финансовата подкрепа за организациите на гражданското общество, общностните инициативи, спортните асоциации и образователните програми в областите, които в най-голяма степен са изложени на вербуване от организираната престъпност, като се предлагат надеждни алтернативи на престъпността;

22. изразява особена загриженост относно непропорционалното таргетиране и експлоатация на момичета и млади жени от страна на организираните престъпни мрежи, включително чрез сприятеляване с цел сексуална злоупотреба, трафик и сексуална експлоатация; подчертава, че момичетата се сблъскват със специфични пречки при опитите си да избягат от престъпна принуда и да получат достъп до правосъдие, възстановяване и реинтеграция, и призовава държавите членки да гарантират, че всички мерки за превенция, защита и подкрепа са съобразени с равенството между половете и са насочени конкретно към уязвимостите и потребностите на момичетата; във връзка с това припомня задълженията, определени в Директивата за борба с

трафика на хора[7];

23. призовава Комисията и държавите членки да отпуснат подходящо финансиране по линия на съответните програми на ЕС за предотвратяване и ефективна реакция срещу вербуването на деца от организирани престъпни и терористични групи, и по-специално да подкрепят мрежата от горещи линии 116 000 за изчезнали деца като ключови междуведомствени партньори при идентифицирането на деца, изложени на риск;

24. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки, Европол и Службата на ООН по наркотиците и престъпността.

---

[7] Директива (ЕС) 2024/1712 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за изменение на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него (ОВ L, 2024/1712, 24.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj).